

Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeetme hindamismetoodika (alates 2020)

Hindamise kord

1. Vastavaks tunnistatud taotlusi hindab Rahandusministeeriumi kooskõlastatud ja Riigi Tugiteenuste Keskuse (edaspidi RTK) kinnitatud hindamiskomisjon, mille koosseisu kuuluvad vähemalt Võrumaa Arenduskeskuse, Valgamaa Arenguagentuuri ja Põlvamaa Arenduskeskuse esindajad. Hindamiskomisjon hindab taotlusi meetme määruuses ja hindamismetoodikas kirjeldatud valikukriteeriumite alusel.
2. Hindamisprotsessi kaasatakse vajadusel valdkondlikud eksperdid, kelle eksperthinnangut projektide hindamisel arvestatakse.
3. Taotlusi hinnatakse kõigi kolme kriteeriumi lõikes skaalal 0-4, kus:
  - 4 – väga hea
  - 3 – hea
  - 2 – keskpärane
  - 1 – nõrk
  - 0 – puudulik
4. Täiendav eelistuskriteerium esimese hindamiskriteeriumi all annab 0,3 punkti.
5. Hindamiskomisjoni iga üksikliige hindab iga taotlust vastavalt kinnitatud hindamismetoodikale kolme kriteeriumi lõikes ning saadab kolme tööpäeva jooksul enne komisjoni toimumist RTKle oma numbrilised hinnangud koos sõnaliste põhjendustega.
6. Kokku saades analüüsib komisjon taotlustele antud hinnanguid ja vormistab lõpphinnangu koos põhjendustega iga taotluse kohta. Taotluse koondhinne moodustub hindamiskomisjoni iga üksikliikme poolt antud kolme (3) hindamiskriteeriumi hinnete kaalutud keskmisest. Taotluse kaalutud keskmise hinde saamiseks korrutatakse iga kriteeriumi hindepunktid läbi vastava kriteeriumi osakaaluga (esimese kriteeriumi hinne osakaaluga 50%, teise kriteeriumi hinne osakaaluga 30% ja kolmanda kriteeriumi hinne osakaaluga 20%). Taotluse koondhinne ja hindamiskriteeriumite hinded arvutatakse täpsusega kaks (2) kohta peale koma. Esimese hindamiskriteeriumi koondhindele liidetakse täiendava eelistuskriteeriumi punktid, arvestades, et antav hinne kokku ei ületa hinnet 4,0. Hinnete põhjendused tuleb välja tuua komisjoni protokollis.
7. Taotluse hindamisel võetakse arvesse nii taotluses sisalduv kui taotlejalt täiendavalt saadud informatsioon. Taotluste hindamisel on hindamiskomisjoni liikmetel muu hulgas õigus anda hinnang taotluses esitatud ja täiendavalt saadud informatsiooni (sh esitatud prognooside) realistlikkusele, asjakohasusele ning põhjendatusele.
8. Hinnang taotlusele loetakse positiivseks, kui kriteeriumites 1-3 antud hinne on vähemalt 2 ning kriteeriumite 1-3 kaalutud keskmine koondhinne on vähemalt 2,50.
9. Hinnang taotlusele loetakse negatiivseks ning taotlus ei kuulu rahuldamisele juhul, kui hindamisel on kriteeriumite 1-3 hinne alla 2 või kriteeriumite 1-3 hinnete koondhinne on alla 2,50.

10. Positiivse hinnangu saanud taotlused järjestatakse hindamiskriteeriumide tulemuste kaalutud keskmise alusel maakonnapõhisesse pingeritta. Kui mitme projekti tulemuste koondhinne on võrdne, eelistatakse projekte, mis said esimeses hindamiskriteeriumis kõrgema hinde. Maakonna pingerea alusel rahastatakse projekte, mida on võimalik maakonnale eraldatud taotlusvooru mahust rahastada tervenisti.
11. Maakonnale toetuseks eraldatud vahendite lõppemisel võimaldatakse rahastamata jäänud pingereas olevatel projektidel osaleda maakondade üleses taotlemises. Selleks moodustatakse maakondadeülene pingerida, uut taotluste esitamist ja hindamist ei toimu.
12. Hindamiskomisjon teeb RTKle ettepaneku taotluse rahuldamiseks, osaliseks rahuldamiseks, kõrvaltingimusega rahuldamiseks või rahuldamata jätmiseks. Koos taotluse rahuldamise ettepanekuga esitatakse ka ettepanek taotluse rahuldamise tingimuste osas. Juhul kui hindamiskomisjon teeb ettepaneku taotluse osaliseks rahuldamiseks või kõrvaltingimusega rahuldamiseks, tuleb hindamiskomisjonil protokollis märkida vastavad põhjendused. Koos taotluse rahuldamata jätmise ettepanekuga esitatakse protokollis taotluse rahuldamata jätmise põhjendused iga valikukriteeriumi lõikes.
13. Taotluse rahuldamise, osalise rahuldamise, kõrvaltingimustel rahuldamise või rahuldamata jätmise otsuse teeb hindamiskomisjoni ettepaneku alusel RTK.

Kriteerium 1. Projekti mõju meetme eesmärkide ja oodatavate tulemuste saavutamisele. Osakaal maksimaalsest koondhindest 50%

Hinnatakse millist mõju omab projekt Kagu-Eesti piirkonna arengule ja mitmekesisemate töövõimaluste tekkeks piirkonnas. Kas projekt toetab maakonna keskmisest kõrgema palgaga töökohtade arvu kasvu toetust saanud ettevõtjas? Kas projekti tulemusel luuakse eeldus lisandväärtuse kasvuks töötaja kohta ettevõtjas? Missugune on projekti seotus piirkondliku omapära ja/või ressursi kasutusega? Mil viisil aitab projekt kaasa väljundnäitajate saavutamisele ja kas eesmärgiks seatud tulemused on realistlikud ja saavutatavad.

Täiendav eelistuskriteerium: *Juhul, kui projekt sisaldab innovaativsus / uuenduslikkust Eestis sektori või piirkonna tasandil, toetab seeläbi oluliselt ettevõtja kasvuvõimet ning loob ettevõtjale arvestatava konkurentsieelise, lisatakse eeltoodud aspektile hindamise tulemusel saadud hindele 0,3 punkti (arvestades, et antav hinne kokku ei ületa hinnet 4,0).*

4	Projekti elluviimise tulemusel kasvab toetust saanud ettevõttes nende töökohtade arv, mille palgatase ületab maakonna keskmist palka vähemalt 10% ¹ ning kõrgema palgaga töökohtade arvu kasv on toetuse suurusega võrreldes väga heas proportsioonis. Ettevõtja on läbi mõelnud ning kavandanud kõrgema lisandväärtusega töökohtade loomise eeldused ning tegevused nende säilimiseks pikemaks perioodiks. Projekt aitab kasvatada ettevõtja lisandväärtust ² töötaja kohta vähemalt 10% võrra ning sihiks seatud lisandväärtus ületab ka vastava allsektori keskmist näitajat. Projekt on tugevalt seotud piirkonna eripäraga või kohaliku tooraine/ressursi kasutamisega. Planeeritud tegevused on otseselt seotud projektile seatud väljundnäitaja saavutamise ja nende abil on projekti eesmärkide saavutamine projekti lõpuks tõenäoline. Projekti lõpuks panustab ettevõtja ühte nimetatud väljundnäitajasse märkimisväärselt:
---	---

¹ Palganõude täitmise hindamisel võetakse arvesse nii olemasolevate töökohtade ümberkujundamisest tulenevaid kõrgema palgaga töökohti kui lisanduvaid kõrgemapalgalisi töökohti.

² Lisandväärtus töötaja kohta – aruandeaasta kulumid, ärikasumi ja tööjõukulude summa jagatuna aruandeaasta täistöökohaga töötajate arvuga.

	<ol style="list-style-type: none"> 1. toote- või teenusearenduse tulemusena on ettevõttesse lisandunud Eesti mõistes unikaalsed ja konkurentsieelist pakkuvad tooted või teenused, mille väljatöötamise on kaasatud teadus- ja arendusasutused, katselaborid, erialaspetsialistid, jms; 2. tootmis- või teenusemahu tõstmisega seotud projekti elluviimine võimaldab ettevõtjal kasvatada müügitulu märkimisväärselt, sh ületab müügitulu kasv esimesel aastal pärast projekti elluviimist toetuse suurust oluliselt ning projektiga seotud toodete/teenuste turunõudlus on suur; 3. tootmise automatiseerimise ja digitaliseerimisega seotud projekti elluviimise tulemusel viiakse ettevõttes läbi tootmisprotsessi oluline edasiarendamine ning võetakse kasutusele senisest efektiivsemad tehnoloogiad ja suurendatakse automatiseerituse / digitaliseerituse taset oluliselt.
3	Vahepealne hinnang
2	<p>Projekti elluviimise tulemusel kasvab toetust saanud ettevõtjas maakonna keskmist palka saavate töökohtade arv ning kõrgema palgaga töökohtade arvu kasv on rahuldavas proportsioonis toetuse suurusega. Ettevõtja on läbi mõelnud kõrgema lisandväärtusega töökohtade loomise eeldused, kuid nende töökohtade säilimine pikemas ajaperspektiivis on küsitav. Projekti mõju kõrgemat lisandväärtust loovate töökohtade tekkes on vähene. Projekti võimaldab kasvatada ettevõtja lisandväärtust töötaja kohta 2% kuni 5%. Projekt on seotud piirkonna eripäraga või kohaliku tooraine/ressursi kasutamise, kuid seosed on kaudsed või esineb neis väiksemaid küsitavusi. Planeeritud tegevused toetavad suuremas osas projektile seatud väljundnäitaja saavutamist ning projekti eesmärkide saavutamise tõenäosus on keskpärane. Projekti lõpuks panustab ettevõtja ühte nimetatud väljundnäitajasse:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. toote- või teenusearenduse tulemusena on ettevõttesse lisandunud ettevõtja enda jaoks uued või oluliselt edasiarendatud tooted või teenused, mis põhinevad kontseptsiooni edasiarendamisel, funktsionaalsuse lisamisel vms; 2. tootmis- või teenusemahu tõstmisega seotud arenduste elluviimine võimaldab ettevõtjal kasvatada stabiilselt müügitulu, sh ületab müügitulu kasv teisel aastal pärast projekti elluviimist toetuse suurust oluliselt ning projektiga seotud toodete/teenuste turupotentsiaal on keskpärane; 3. tootmise automatiseerimise ja digitaliseerimisega seotud projekti elluviimise tulemusel rakendatakse osaliselt või vähesel määral uusi või senisest efektiivsemaid tehnoloogiaid või automatiseeritakse /digitaliseeritakse üksikuid lõike tootmisest, mille tulemusel olukord paraneb, kuid olulist muutust ettevõtte toimimises ei saavutata.
1	Vahepealne hinnang
0	<p>Projekti tulemusel ei suurene maakonna keskmist palka saavate või keskmist palka ületavate töökohtade arv toetust saanud ettevõtjas. Projektile puudub mõju töökohtade palga ja lisandväärtuse kasvule. Kõrgema lisandväärtusega töökohtade loomine ning nende säilitamine pikemas ajaperspektiivis ei ole läbimõeldud, projekt ei võimalda ettevõtja lisandväärtust töötaja kohta suurendada. Seosed kohaliku omapära või ressursi kasutusega puuduvad. Planeeritud tegevused ei toeta projektile seatud väljundnäitaja saavutamist või ei ole projektile seatud väljundnäitaja seotud meetme eesmärkidega. Väljundnäitajate puhul:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. toote- või teenusearendus seisneb pigem olemasolevate teenuste ja toodete tavapärasel parendamisel ning ei too kaasa muutust;

	<p>2. tootmis- või teenusemahu tõstmisega seotud projekti elluviimine võimaldab ettevõtjal kasvatada müügitulu pärast projekti lõppu minimaalselt või ei ole prognoositud müügikäive realistlik ning projektiga hõlmatud toodete/teenuste turunõudlus on piiratud;</p> <p>3. tootmise automatiseerimise ja digitaliseerimisega seotud projektis ei rakendata uusi või senisest efektiivsemaid tehnoloogiaid või toimub tavapärane amortisatsiooniga seotud seadmete väljavahetamine.</p>
<p>Kriteerium 2. Taotleja võimekus projekti elluviimiseks. Osakaal taotluse maksimaalsest koondhindest 30%.</p> <p><i>Hinnatakse taotleja kompetentse ja kogemust, finantsvõimekuse olemasolu ning projekti jätkusuutlikkust. Kas taotlejal on vajalik kogemus ning kas ettevõtja senine ärit aust toetab tegevuste elluviimist? Milline on projektimeeskonna kvalifikatsioon ja oskused? Kas on tagatud eeltingimused ning vajaliku tehnilise toe olemasolu projekti edukaks elluviimiseks? Kas ettevõtjal on piisavalt finantsvahendeid omafinantseeringu ja projektiga seotud lisanduvate kulude katmiseks? Milline on projekti jätkusuutlikkus?</i></p>	
4	<p>Projektimeeskond on komplekteeritud optimaalselt, meeskonnas on tagatud varasem kogemus või valdkonnaspetsiifilised kompetentsid, mis on vajalikud projekti elluviimiseks. Ettevõtjal on olemas vajalikud vahendid omafinantseeringu katmiseks ning suutlikkus katta projektiväliseid kulusid. Taotleja finantsvõimekus on tugev ja finantsriskide esinemise tõenäosus on madal ning väiksemate riskide realiseerumisel on taotleja võimeline katma projektiga seotud kulusid (sh projekti võimalikku kallinemist) ilma, et see omaks talle märkimisväärset negatiivset mõju. Projekti elluviimiseks vajalikud eeltingimused (eeltööd, analüüsid, tehnilised projektid, kokkulepped jms) on täidetud ja olemasolev taristu või muud tehnilised eeldused toetavad projekti tulemuste saavutamist. Projekt põhineb taotleja selgelt väljatoodud vajadusel või turunõudlusel, on ärioluliselt põhjendatud ning projekti elluviimine omab märkimisväärset mõju taotleja majandusnäitajatele. Projekti tulemused on ka pikemas perspektiivis jätkusuutlikud ning projektil on selge roll ettevõtja arengus. Projekti teostamise riske on realistlikult hinnatud ning kõiki olulisi riske saab maandada. Väljatöötatud tulemusi rakendatakse ka pärast projekti lõppu. Ettevõtjal on selge plaan jätkutegevuste elluviimiseks.</p>
3	<p>Vahepealne hinnang</p>
2	<p>Projektimeeskond on komplekteeritud, kuid kõik projekti elluviimiseks vajalikud kompetentsid ei pruugi olla kaetud või ei ole arusaadav, kust kaasab ettevõtja vajalikke kompetentse projekti elluviimiseks. Ettevõtja finantsvõimekus on piisav, et tagada projekti elluviimiseks vajalik omafinantseering. Juhul kui ettevõtja planeerib omafinantseeringu katmiseks kasutada vahendeid väljastpoolt ettevõtjat, on planeeritud vahendite kaasamine realistlik ning esitatud on vastavad garantiikirjad / eelkokkulepped / indikatiivsed laenupakkumused vm asjakohased dokumendid. Finantsriskide esinemise tõenäosus on mõõdukas ning ettevõtja on võimeline riske maandama viisil, et need ei mõjutaks oluliselt projekti elluviimist. Projekti elluviimiseks vajalikud eeltingimused (eeltööd, analüüsid, tehnilised projektid, kokkulepped jms) on suuremas osa täidetud või täidetakse projekti elluviimise jooksul ning olemasolevat taristut / tehnilisi eeldusi saab pidada üldjoontes rahuldavaks. Projekti elluviimise vajalikkus on põhjendatud, kuid selles esineb mõningaid küsitavusi. Projekti otsest mõju ettevõtja majandusnäitajatele võib pidada keskpäraseks või väheseks, kuid projekti elluviimine on vajalik ettevõtja tegevuse jätkamise seisukohalt. Projekti tulemuste jätkusuutlikkus on pikemas perspektiivis keskpärane, kuid projekt toetab ettevõtja arengut või on möödapääsmatu tegevuse jätkamise seisukohalt. Projekti teostamise riske on hinnatud, kõiki olulisi riske on suures osas võimalik maandada. Väljatöötatud tulemusi on tõenäoliselt võimalik rakendada ka pärast projekti lõppu ning on kirjeldatud mõningaid jätkutegevusi.</p>

1	Vahepealne hinnang
0	<p>Projektimeskond on ebapiisav ja projekti edukaks elluviimiseks ei ole kaetud vajalik kogemus või kompetents. Taotleja finantsvõimekus ei ole piisav, et tagada projekti elluviimiseks vajalik omafinantseering ja ettevõtja väliste lisavahendite kaasamine on ebarealistlik. Taotluses sisalduvad andmed ei võimalda hinnata taotleja võimekust. Projekti elluviimiseks vajalikud eeltingimused (eeltööd, analüüsid, tehnilised projektid, kokkulepped jms) on täitmata ning on küsitav nende täitmine projekti jooksul. Projekti elluviimiseks vajalik taristu on puudulik või on tehnilised eeltingimused täitmata, et tagada projekti tulemuste saavutamine. Projekti elluviimise vajadus on ebaselge või tõendamata ning projektil puudub oluline mõju ettevõtja majandusnäitajatele. Ettevõtja projekt ei ole jätkusuutlik ega realistlik või ei võimalda taotluses sisalduvad andmed projekti jätkusuutlikkust ja realistlikkust hinnata. Projekti teostamise riske ei ole hinnatud või on riskid ülemäära kõrged ning maandamata. Projekt ei oma olulist rolli ettevõtja arengus ning väljatöötatud tulemusi ei ole võimalik rakendada pärast projekti lõppu. Jätkutegevusi ei ole planeeritud.</p>
<p>Kriteerium 3. Projekti põhjendatus ja kuluefektiivsus. Osakaal taotluse maksimaalsest koondhindest 20%</p>	
<p><i>Hinnatakse projekti tegevuste põhjendatust ja mõju eesmärkide saavutamisel ning eelarve kuluefektiivsust. Kas projekti eelarve on läbipaistev ning toetuse kasutamine efektiivne? Kas planeeritud kulud vastavad turuhindadele? Kuivõrd vajalik on taotlejale toetuse saamine projekti elluviimiseks?</i></p>	
4	<p>Projekti tegevused on loogilised ja põhjendatud ning aitavad saavutada projektile seatud eesmarke parimal viisil. Juhul kui projektis taotletakse ühtse määra alusel müügi- ja turunduskulude katmist, on tegevused detailselt läbi mõeldud, hästi rakendatavad ning selgelt seotud projekti eesmärkide saavutamise ja kuluefektiivsusega. Projekti tegevustega seotud kulud on detailselt kirjeldatud ning tõendatud võrreldavate pakkumiste, hinnakirjade vms kulude aluseks olevate dokumentidega. Kõik eelarves väljatoodud kulud vastavad ligikaudsetele turuhindadele. Projekti eelarve on realistlik, põhjendatud ja kuluefektiivne. Toetuse saamine on projekti elluviimise seisukohast taotlejale vajalik ning ettevõtja ei teostaks täiendavat investeringut iseseisvalt planeeritud mahus või ajagraafikus.</p>
3	Vahepealne hinnang
2	<p>Projekti tegevused on üldjuhul põhjendatud, kuid mõned üksikud tegevused ei ole veenvalt põhjendatud või selgelt seostatavad projekti eesmärkide saavutamise ja kuluefektiivsusega. Juhul kui projektis taotletakse ühtse määra alusel müügi- ja turunduskulude katmist, on tegevused üldjoontes kirjeldatud, tõenäoliselt rakendatavad ning suuremas osas seotud projekti eesmärkide saavutamise ja kuluefektiivsusega. Projekti tegevustega seotud kulud on kirjeldatud ja tõendatud, kuid neis esineb väiksemaid küsitavusi. Osad eelarves välja toodud kulud on reaalsest turuhinnast üle- või alahinnatud või tekitavad proportsioonid kululiikide vahel või sees küsitavusi. Projekti eelarve on põhjendatud ja suuremas osas planeeritud kuluefektiivselt. Toetust saamata lükkab ettevõtja projekti elluviimise tõenäoliselt edasi ning peab sealjuures tegema projekti ajakavas ning eelarves väiksemaid korrekture.</p>
1	Vahepealne hinnang
0	<p>Projekti tegevused ei moodusta loogilist tervikut, ei ole asjakohased ja ei ole tulemuste seisukohalt vaadatuna põhjendatud. Juhul kui projektis taotletakse ühtse määra alusel müügi- ja turunduskulude katmist, ei ole tegevusi piisavalt kirjeldatud või esineb tegevuste ellu rakendatavuses suuremaid küsitavusi või puudub tegevustel seos projekti eesmärkide saavutamise ja kuluefektiivsusega. Projektiga seotud kulud ei ole läbipaistvad ning seotus projekti eesmärkidega on ebaselge või põhjendamata. Eelarves väljatoodud kulud ei vasta turuhindadele ja on selgelt kas üle- või alahinnatud. Projekti eelarve on tegevuste elluviimiseks ebapiisav või ülepaistatud ning toetuse kasutamine ei ole efektiivne.</p>

	Projekti elluviimiseks planeeritud mahus ja ajagraafikus puudub toetuse vajadus ning ergutav mõju.
--	--